

вул. Образцова 4А/2
м. Миколаїв, 54020, Україна

Т. (0512) 47-20-90,
Т. (0512) 47-20-91
E: mykolaiv1.mykolaiv@legalaid.mk.ua

www.legalaid.gov.ua

**Перший
миколаївський
місцевий центр з
надання безоплатної
вторинної правової
допомоги**

Прес-реліз

Порядок розірвання шлюбу із засудженою особою

Порядок розірвання шлюбу з ініціативи засудженої особи

Засуджені до позбавлення волі особи, незалежно від строку покарання, мають можливість ініціювати питання розірвання їх шлюбу в судовому порядку або розірвати шлюб в органах державної реєстрації актів цивільного стану за взаємною згодою з другим із подружжя, та у разі відсутності спільних дітей.

Справа про розірвання шлюбу за заявою особи, засудженої до позбавлення волі, може бути розглянута судом за участю представника такої особи.

Разом із зазначеною заявою подається письмовий договір про те, з ким із подружжя буде проживати дитина, яку участь у забезпеченні умов життя дитини братиме той з батьків, який буде проживати окремо, а також про умови здійснення ним права на особисте виховання дітей. Тут слід врахувати, що заява про розірвання шлюбу і договір про розмір аліментів повинні бути нотаріально засвідчені (до нотаріального посвідчення законодавство прирівнює завірення начальником установи виконання покарань).

Порядок розірвання шлюбу з ініціативи іншого з подружжя засудженої особи

Якщо засуджений не згоден на розлучення, пред'явлення позову про розірвання шлюбу відбувається, в порядку ст. 110 Сімейного кодексу України, а саме пред'явлення позову одним із подружжя. Позов про розірвання шлюбу не може бути пред'явлений протягом вагітності дружини та протягом одного року після народження дитини, крім випадків, коли один із подружжя вчинив протиправну поведінку, яка містить ознаки кримінального правопорушення щодо другого з подружжя або дитини.

Позов про розірвання шлюбу одним із подружжя подається за зареєстрованим місцем проживання другого з подружжя. У позові необхідно докладно описати всі наявні причини, через які у подружжя виникає бажання розлучитись.

Так, суд приймає рішення про розірвання шлюбу, якщо буде встановлено, що подальше спільне життя подружжя і збереження шлюбу суперечить інтересам одного з них, інтересам їхніх дітей, що мають істотне значення.

Рішення суду про розірвання шлюбу, яке набрало законної сили, є остаточним документом, що засвідчує факт розірвання шлюбу і позбавляє необхідності виконання громадянами зайвих процесуальних дій щодо реєстрації розірвання шлюбу та отримання відповідного свідоцтва.

Підготовка позовної заяви та документів на розлучення

Існує загальне поняття "подати на розлучення". Останнє значить підготовку і подачу в суд правильно складеної позовної заяви про розірвання шлюбу та повного пакету необхідних документів.

Позовна заява подається в письмовій формі та повинна містити у відповідності до Цивільного процесуального кодексу України:

- 1) найменування суду, до якого подається заява;
- 2) ім'я (найменування) позивача і відповідача, а також ім'я представника позивача, якщо позовна заява подається представником, їх місце проживання (перебування) або місцезнаходження, поштовий індекс, номери засобів зв'язку, якщо такі відомі;
- 3) зміст позовних вимог;
- 4) ціну позову щодо вимог майнового характеру;
- 5) виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги;
- 6) зазначення доказів, що підтверджують кожну обставину, наявність підстав для звільнення від доказування;
- 7) перелік документів, що додаються до заяви.

Позовна заява підписується позивачем або його представником із зазначенням дати її подання до суду за місцем проживання відповідача, за винятком випадків, коли допускається подача заяви за місцем проживання позивача (за наявності неповнолітніх дітей або у зв'язку зі станом здоров'я).

Після прийняття позовної заяви і документів, суд призначає дату попереднього засідання (на останньому суд визначить готовність матеріалів справи до розгляду, а також зробить спроби примирити сторони і запропонує їм укласти мирову угоду) і основного засідання (на якому будуть розглянуті обставини справи та ухвалено рішення). Дата першого судового засідання призначається не раніше ніж через місяць після подання заяви, про що сторони повідомляються письмовими повістками (чи смс повідомленнями, у разі попереднього надання заяви про таке повідомлення). На початку судового засідання перевіряється присутність сторін, роз'яснюються права та обов'язки, розглядаються заявлені сторонами клопотання. Далі суд надає слово сторонам: вислуховує вимоги позивача, згоду або незгоду з цими вимогами відповідача, розглядає докази сторін. Останньою частиною судового засідання є дебати - почергові висловлювання сторін щодо позовних вимог і звернення до суду про їх задоволення. Після зазначеного вище та розгляду матеріалів справи, суд видається в кімнату для нарад для ухвалення рішення. Сторонам оголошується резолютивна частина рішення суду про розлучення, а документ з повним текстом (з вступної, описової, мотивувальної і резолютивної частинами) вручається через п'ять днів після оголошення резолютивної частини. Коли подружжя не досягло згоди у питаннях про дітей або майно, рішенням суду можуть бути визначені умови подальшого місця проживання дітей, аліментних зобов'язань стосовно дітей і зобов'язань про утримання дружини, умови поділу спільного майна. У відповідності до процесуального законодавства - судові рішення вступає в законну силу через 30 днів після його прийняття, якщо від сторін не надходить оскарження. Але, в разі подачі однією із сторін апеляційної скарги на рішення суду, воно набирає законної сили після розгляду скарги, якщо не було скасовано. Якщо в апеляційній інстанції рішення суду скасовано, змінено або прийнято нове рішення, воно набирає законної сили негайно. Таким чином, на підставі всього вищезазначеного, припиненням шлюбних відносин є момент вступу в законну силу відповідного рішення суду. Процесуально, після закінчення 30-денного строку оскарження, кожній із сторін видається примірник рішення суду з поміткою про вступ в законну силу. У деяких випадках суд видає тільки виписку з судового рішення, дійсну тільки для подання в орган ЗАГСУ. Органи ЗАГСУ проводять держарну реєстрацію факту розірвання шлюбу судом після отримання копії судового рішення про розлучення або виписки з нього. Станом на сьогодні отримання свідоцтва про розлучення не потрібно, такого документа після розлучення в суді вже не існує.

Вартість розлучення через суд складається з:

- судового збору за подачу позовної заяви про розірвання шлюбу (за Законом України "Про судовий збір", в 2018 році розмір плати за розлучення становить 704.80 грн.);

- судового збору за подання позовної заяви про поділ майна при розірванні шлюбу (розраховується за спеціальною формулою на основі ціни позову - позовних вимог позивача, що стягуються з відповідача - наприклад, вартості частки майна або розміру аліментів. Збір в 2018 році становить - 1 відсоток ціни позову, але не менш як 0,4 розміру прожиткового мінімуму на одну працездатну особу (704.80 грн.) і не більше 3 розмірів прожиткового мінімуму на одну працездатну особу (5286.00 грн.);

- нотаріальних послуг (нотаріальне засвідчення письмової угоди подружжя (наприклад, про розподіл майна або визначенні місця проживання дітей), а також послуга нотаріуса щодо складання цих документів);

- юридичного супроводу процесу розірвання шлюбу (Складання позовної заяви у відповідності з законом і особливостями конкретної ситуації, підготовка пакету документів, подання позову до суду, участь у судових засіданнях, підготовка та подання заяв та клопотань, оскарження судового рішення і т. д.)

Отримати консультацію з правових питань можна у Першому миколаївському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги, який працює за адресою: м. Миколаїв, вул. Образцова, 4а/2, (0512) – 47-20-90, 47-20-91 або у відділі «Ольшанське бюро правової допомоги» - м. Миколаїв, вул. Очаківська, 142, тел. (0512) 48-00-17.

Цілодобово функціонує єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги – 0 800 213 103. Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів в межах України безкоштовні.